

Mikko Kärnä kesk

Kirjallinen kysymys isyyden korjaamisesta ja lapsen oikeudesta isäänsä

Eduskunnan puhemiehelle

Voimassa oleva isyyslaki ja valmisteilla oleva vanhemmuuslaki ovat puhututtaneet viimeisten parin vuoden aikana paljon. Vanhemmuuslaki yhdistää isyys- ja äitiyslait ja korjaa vanhojen lakien muutostarpeita, mutta ei ota kantaa siihen, miten vanhojen lakien aikana tehtyihin virheellisiin päätöksiin suhtaudutaan.

Julkisuudessa on toistuvasti esiintynyt tapaus, jossa mies on avioliiton isyysosoittamisen kautta määrätty juridiseksi isäksi ei-biologiselle lapselle ja velvoitettu maksamaan tuntuvaa elatustukea. Tämä tapaus on saanut niin paljon huomiota, että se on otettu vanhemmuuslain valmisteluaineistoon esimerkiksi isyyslain muutostarpeen vuoksi. Tältä osin vanhemmuuslakia ollaan muuttamassa parempaan suuntaan niin, ettei uusia vastaavia tapauksia tulisi niin helposti. Mutta esimerkiksi juuri tähän tapaukseen uusi laki ei ota kantaa.

Virheellisesti määrättyissä isyyksissä on pohjimmiltaan kyse lapsen ihmisoikeuksien rikkomisesta sekä oikeudesta isään, alkuperään, oikeaan sukuunsa ja rehelliseen lapsuuteen. Suomi on allekirjoittanut YK:n lasten oikeuksien sopimuksen, jossa nämä määritellään lapsen oikeuksiksi. Esi-merkkitapauksessa nämä eivät toteudu.

Suomen perustuslain mukaan kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä, ja lasten kohtelu tasa-arvoisesti yksilöinä mainitaan erillisessä momentissa. Mikäli oikeuslaitos tai vanhemmuuslaki eivät ota kantaa jo tehtyihin virheellisiin isyyspäätöksiin, asettaa se esimerkkitapauksen lapsen eriarvoiseen asemaan uuden lain aikana syntyneiden kanssa. Kun kyseessä on lapsen ihmisoikeudet, tämä ei ole hyväksyttävää.

Vanhempien velvollisuus olisi suojella lapsiaan. Kun nämä eivät siihen pysty tai halua, velvollisuus on viranomaisilla ja lainsäädännöllä. Eli viime kädessä lakien säätäjillä – kansanedustajilla ja eduskunnalla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten uusi vanhemmuuslaki huomioi isyyslain perusteella tehdyt virheelliset isyyspäätökset ja mahdollistaa niiden korjaamisen niin, että lasten ihmisoikeudet toteutuvat?

Kirjallinen kysymys KK 584/2021 vp

Helsingissä 25.10.2021

Mikko Kärnä kesk